

een zilveren medaille uitgereikt. Ook naar het gekleed model teekende men er, voor het stellen waarvan een uit de leden gekozen commissie een der haren bij toerbeurt aanwees en vele van Van Troostwijk's figuurstudies zullen, gezien de geconcentreerde belichting, de zorgvuldige bewerking, de houding of actie van het sujet, wel hier ontstaan zijn. Het is bijna plotseling dat hij, evenals bij zijn dierstudies het geval was, omstreeks 1806, maar stelliger nog in 1807, zich ons openbaart als figuurteekenaar van verrassende belofte, die als zoodanig in wellicht nog overtuigender wijze tusschen zijn tijdgenooten zijn superioriteit bewijst. De stalen van dit genre uit voorgaande jaren, die ons zijn ontwikkeling voor oogen hadden kunnen stellen, ontbreken ook hier goeddeels.

Een vrouwelijk naakt (coll. Bremmer), zeldzaam voor die dagen *), doch dat geenszins apocrief behoeft te zijn, waar op de veiling van Jean Bernard (24—II—1834 A'dam) een „halfnaakt Vrouwenbeeld” van den meester voorkwam, lijkt, gezien naast zijn mannelijke academiebeelden wel een vroeg specimen, evenals een door het water wadend meisje in aquarel in dezelfde collectie, dat den slappen trant van A. de Lelie in gedachten brengt. Het verrast daarom te meer hem in 1807, van welk jaar we voor het eerst een grooter aantal figuurstudies kennen, hem in het volle bezit te vinden van die eigenschappen van breed en begrip-vol teekenen, dat reeds de angstige precisie te boven is en waaraan de volgende jaren nog slechts een verfijning in details, een subtieler opvatting van het model, een samengaan van kracht en teederheid kunnen toevoegen. De Kröller-Müllerstichting bevat enkele der markantste stalen van dat jaar, een paar studies van een kleinen jongen, die iets van het argelooze van het onderwerp in zich schijnen te hebben opgenomen, maar vooral een machtige roodkrijttekening van een zittenden ouden man, die ook in 's kunstenaars eigen werk haar tegenhanger niet heeft. Met haar hangt een ets van den meester samen, die in het ploeterende en toch krasse van de techniek misschien het eerst even een herinnering aan Van Gogh doet rijzen. Van nu af passeert ons, in de hier voor vermelde verzameling als in het Amsterdamsche Prentenkabinet, een reeks bladen, vluchtiger sommige, volder vele, maar schier alle met die vaste kenmerken, welke het wezen van zijn stijl uitmaken. Geen vaagheden doen ons omtrent zijn kunnen twifelen. Met de rustige kracht, waarmee alles is neergezet, belijdt hij ook tekortkomingen in anatomische kennis of ontoereikendheden in het uitdrukken van eenig verkort. Maar evenzeer verleent die innerlijke zekerheid zijn lijn een ex-

§) Met de andere teekeningen van Felix Meritis in de verzamelingen van 's Rijks Prentenkabinet te Amsterdam opgenomen.

*) De vroegere leermeester van Van Troostwijk, Jurriaan Andriessen kan hem tot dergelijke studie's in staat gesteld hebben, immers men leest in de Jaarboeken der Wetenschappen en Kunsten in het Koninkrijk Holland, I bldz. 254: De schilder J. Andriessen heeft ook in 1805 in zijn huis eene academie opgericht . . . alwaar men zich bezig houdt met het bestudeeren van het koloriet van het vrouwelijk ligchaam op het naakt.